

Energidepartementet
Levert digitalt
Postboks 8148 Dep
0033 Oslo

Saksbehandler:
Thomas Iversen

Vår ref.
25/91

Dato:
21.04.2025

Svar på høring av ny lov om Norgespris og strømstønad til husholdninger

Forbrukerrådet støtter departementet i intensjonen om å innføre en finansiell støtteordning som simulerer en fastprisavtale på 50 øre per kWt inkl. mva. for husholdninger og fritidsboliger.

Vi mener at innføringen av Norgespris neppe kommer til å føre til en omfattende sløsing med strøm. Det kan heller ikke være slik at høye og svært volatile strømpriser er det eneste som holder norske husholdninger fra å øke strømforbruket sitt.

For forbrukere er det viktig med trygghet og forutsigbarhet for strømrregningen, og Norgespris kan bidra til dette for mange. Den beste måten å få stabilt lavere strømrregning på, som også vil tjene strømnettet og energisystemet, er hvis flere forbrukere får reell mulighet til å energieffektivisere sin bolig. Norgespris med et tak på 5000 kWt for boliger vil være gunstig for forbrukerne, men kostbart for staten, og vi mener at kostnadsdifferansen mellom et tak på 3000 kWt og et tak på 5000 kWt vil gjøre mer nytte som støtte til ENØK-tiltak.

Oppsummert mener vi

- at forbrukstaket for husholdninger bør settes til 3000 kWt per måned, mens tilsvarende tak for fritidsboliger bør være 500 kWt per måned
- at differansen mellom statens forventede kostnad for høyeste tak (5000 kWt) og laveste tak (3000 kWt) bør gå uavkortet til støtte til energieffektiviseringstiltak i boliger
- at forbrukstaket for strømstøtte bør være likt taket for Norgespris

- at det bør utarbeides standardvilkår for Norgespris, og at dette bør gjøres av myndighetene
- at samtykkeløsningen bør administreres av Elhub, og at retten til å gå trekke seg fra Norgesprisordningen bør hete noe annet enn angre rett

Forbrukerrådet knytter noen bemerkninger til de punktene i høringen vi mener er særlig viktige. Der vi ikke kommenterer, slutter vi oss til departementets vurderinger.

1 Virkninger av Norgespris

Før vi kommenterer forslagene i høringen, ønsker vi å knytte noen generelle bemerkninger til forutsetningene som har preget det offentlige ordskiftet om Norgespris de siste månedene.

Norske husholdninger er svært elektrifisert¹ og særlig avhengige av strøm til oppvarming gjennom den kalde og lange vinteren. Vi har historisk sett hatt lave strømkostnader i Norge, noe som skyldes en villet politikk med strøm som primær energikilde. Dette har ført til at mange husholdninger i dag ikke har noen reelle alternativer til å benytte strøm for å få dekket oppvarming og andre nødvendige behov.

Forbrukerrådet mener det er viktig at diskusjonen om Norgespris baserer seg på de grunnleggende forutsetningene som gjelder for forbrukernes adferd i markedet. Noe av kritikken av Norgespris etter lanseringen er basert på estimater som er svært usikre, og som etter vår vurdering overvurderer hvor bevisste forbrukerne er på prisendringer.

Husholdningene opplever i dag store kostnadsøkninger på svært mange forbruksområder.² De volatile og høye strømprisene har vært spesielt krevende å forholde seg til.³ Å stabilisere strømprisene kan fjerne et stressmoment for husholdningene. Mindre stress kan gi husholdningene overskudd til å ta bedre valg i andre markeder, noe som kan gi positive samfunnsøkonomiske konsekvenser.⁴ Bedre valg kan også inkludere energieffektivisering og effektflytting – noe som vil virke positivt inn på kraftsystemet.

---

¹ SSB: [Over 80 prosent av energien kommer fra elektrisitet.](#)

² SSB: Konsumprisindeksen.

³ Opinion: [71 prosent bekymrer seg for strømprisene \(2023\).](#)

⁴ Hohman, Zachary og Hudson m.fl. [The Impacts of Stress on Economic Decisions](#) (September 14, 2018).

Det er neppe slik at stabile kraftpriser vil føre til en ukontrollert vekst i forbruket. Historikken de siste årene viser at strømforbruket i hovedsak har steget i takt med befolkningsveksten.⁵ Husholdningene er svært lite prisfølsomme.⁶ Strømsparingen vi så under strømpriskrisen, skyldtes etter vår vurdering en sjokkeffekt knyttet til prisene kombinert med omfattende nyhetsdekning. Det er en viss tvil knyttet til om denne sparingen vil vare ved, selv om vi får varig høyere strømpriser.⁷

Dermed trengs andre virkemidler enn sterkt svingende kraftpriser for å sikre at befolkningen bruker kraften på en bærekraftig og samfunnsøkonomisk effektiv måte. Norge skiller seg ut i europeisk sammenheng ved at en svært høy andel (95 prosent)⁸ av sluttbrukeravtalene våre er bundet til spotprisen. Tall fra Acer viser at over 70 prosent av husholdningene i EU ikke betaler strømmen basert på timespriser, men har fastprisavtaler eller variable avtaler som gir prissignaler per time – uten at det ser ut til å ha ført til overforbruk av strøm.⁹

Det er også en grunnleggende forutsetning for husholdningene at kun en mindre del av det totale strømforbruket kan flyttes. Hverdagslogistikk, døgnrytme og brannsikkerhet eksempler på forhold som alle taler betinger en god del av husholdningenes kraftforbruk.

Endelig må vi også anerkjenne 50 øre/kWt¹⁰ inkludert merverdiavgift ikke er gratis strøm. Vi stiller oss tvilende til at husholdningene kommer til å øke kraftforbruket sitt vesentlig som følge av Norgespris.

2 Forbrukstak og støttesats

2.1 Husholdningskunder

Forbrukerrådet mener at avveiningen mellom stabil støtte gjennom Norgespris og økonomiske insentiver for strømsparing er krevende.

På den ene siden er det viktig at husholdningene får økt forutsigbarhet i form av beskyttelse mot sterkt svingende og svært høye strømpriser. Særlig

---

⁵ Kilde: SSB: Befolkning, kraftforbruk. OFV: Registreringsstatistikken for elbiler.

⁶ Vista Analyse: Virkninger av høye strømpriser på norsk økonomi (2022).

⁷ [NVE: Strømforbruket fortsetter å synke i \(2023\)](#).

⁸ SSB: Fordeling av kontraktstyper for husholdninger (2024).

⁹ Acer: 2024 Market Monitoring Report.

¹⁰ Rundt 1 kroner/kWt inkl. nettleie og avgifter i de sørlige prisområdene

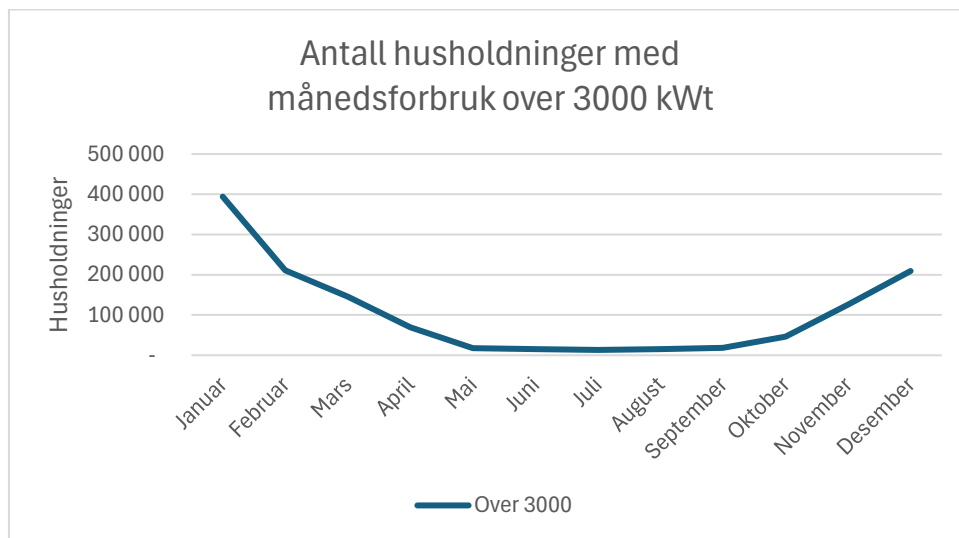

husholdninger med en svak økonomi kan ha nytte av økt stabilitet og forutsigbarhet.

På den andre siden kan det å redusere den effektive strømprisen for husholdningene føre til at kraft- og effektforbruket øker noe. Det igjen kan føre til økt systempris på strøm og økninger i nettleien. En høyere systempris som følge av økt kraftforbruk kan også gi økte kostnader for næringslivet, noe som igjen kan føre til at varer og tjenester blir dyrere for forbrukerne.

Disse risikoene forutsetter at svært mange velger Norgespris, men det finnes ingen gode estimater for hvor mange som faktisk kommer til å gjøre det. Det er rimelig å anta at standardvalgeffekten vil spille inn,¹¹ og at mange fortsetter med strømstøtte selv om Norgespris kunne vært mer lønnsomt for dem.

I 2024 brukte 21 prosent av husholdningene i NO1, NO2 og NO5 over 3000 kWt i minst én måned.¹² Tilsvarende andeler for 4000 kWt og 5000 kWt var henholdsvis 9 og 4 prosent. For den laveste terskelverdien tilsvarer andelen omtrent 400 000 husholdninger.¹³ Ikke uventet er det i vintermånedene at husholdningene overskrider de ulike forbrukstersklene.

Dersom forbrukstaket settes til 3000 kWt, vil husholdningene som bruker mer enn dette i enkeltmåned, bli eksponert for markedsprisen på strøm. Tilsvarende gjelder for de andre terskelverdiene.

¹¹ Tversky, A. og Kahneman, D. (1991). "Loss Aversion in Riskless Choice: A Reference-Dependent Model". *The Quarterly Journal of Economics*. 106 (4): 1039.

¹² I de andre to prisområdene er det lite realistisk at Norgespris blir aktuelt med det første, ettersom systemprisen der er lav.

¹³ 408 799 husholdninger.

En husholdning i N01 som i januar 2024 brukte 5000 kWt, ville betalt 2500 kroner for strømmen dersom forbrukstaket var 5000 kWt per måned. Hvis taket ble senket til 4000 kWt per måned, ville husholdningen måttet betale mellom 400 og 450 kroner ekstra, og med et tak på 3000 kWt per måned ville den betalt 800–850 kroner mer.

I denne sammenhengen fremstår taket på 3000 kWt per måned som lavt. De ulike forbrukstakene er imidlertid ikke det eneste det er relevant å sammenligne her. Uten noen form for statlig strømstøtte ville kostnaden for strømmen samme måned vært over 5500 kroner, mens den med strømstøtte ville vært rundt 4500 kroner.

Prismodell (N01)	Kostnader (N01)
Spotpris	kr 5 665
Dagens strømstøtte	kr 4 479
Norgespris (tak: 3000 kWt)	kr 3 326
Norgespris (tak: 4000 kWt)	kr 2 885
Norgespris (tak: 5000 kWt)	kr 2 500

Selv når husholdningen eksponeres for spotprisen for 2000 av de 5000 kilowattimene den har brukt, kommer den bedre ut av det med et tak på 3000 kWt enn med dagens strømstøtte med et tak på 5000 kWt.

Forbrukerrådet viser til at det kun er forbruket over taket som eksponeres for spotprisen. Vi mener at et lavt forbrukstak vil kunne motivere disse kundegruppene ekstra til å redusere strømforbruket noe. Hvis en gruppe husholdninger eksponeres for spotprisen for deler av forbruket sitt, vil det etter vårt syn kunne redusere risikoen for vesentlige økninger i det totale forbruket.

Her vil vi også understreke at sluttbrukerne generelt sett er lite prissensitive, noe som gjør eksponeringen for spotpris mindre effektiv.¹⁴ Forbrukerne vil likevel fortsatt bli eksponert for prissignaler knyttet til strømforbruket sitt, men svingningene vil bli borte. Når nettleie og avgifter er inkludert, er det sannsynlig at en effektiv totalpris per kilowattime kan passere 1 krone, noe som åpenbart ikke kan forventes å gi ukontrollert forbruk, slik kritikere av Norgespris har insinuert. Opplevelsen av at man overskrider en terskel der strømmen blir dyrere, kan også ha en forbrukspressende effekt – kanskje sterkere enn det prissignalene isolert sett skulle tilsi. Dette vil empirien kunne vise i perioden etter at Norgespris blir innført.

¹⁴ Vista Analyse: Virkninger av høye strømpriser på norsk økonomi (2022).

Den største ulempen med et lavt forbrukstak er at det gjør strømregningen mindre forutsigbar for alle husholdninger som ligger over eller i nærheten av taket. Forbrukerrådet anser dette som vesentlig negativt, da nettopp forutsigbarhet, økonomisk trygghet og ro er de viktigste fordelene med Norgespris.

Likevel mener vi at kostnadene staten vil få ved å ha et høyt forbrukstak, er midler som kan gi enda bedre forutsigbarhet og trygghet for forbrukerne hvis de isteden brukes på støtte til energieffektivisering i boliger. Økt energieffektivisering har også positive effekter for energisystemet, og reduserer risikoene ved mulig økt forbruk som beskrevet tidligere.

Uansett hvor forbrukstaket plasseres, mener Forbrukerrådet at departementet bør vurdere å innføre et krav om at nettselskapene skal varsle strømkundene når de nærmer seg taket. Varselet kan sendes via app eller SMS, og et eventuelt krav om varsling bør forankres i forskrift og gjelde tilsvarende for husholdninger som får strømstøtte.

Et slikt varsel må sendes på et tidspunkt som gir forbrukerne tid til å tilpasse seg. Samtidig er vår erfaring at få husholdninger har et klart bilde av eget strømforbruk, og det kan derfor være vanskelig for dem å vurdere hvilke konkrete tilpasninger som er nødvendig.

Basert på en samlet vurdering mener Forbrukerrådet at et forbrukstak på 3000 kWh per på måned er mest hensiktsmessig for husholdningene. Vi støtter også at et tilsvarende tak benyttes for strømstøtten.

2.2 Fritidsboliger

Forbrukerrådet støtter forslaget om å innføre Norgespris for fritidsboliger. Fritidsboliger er en sentral del av den norske kulturen, og verdiskapingen som skjer i hyttekommunene, forutsetter at innbyggerne fortsetter å feriere på hyttene sine.

Over halvparten av befolkningen tilbringer både høst- og vinterferien i Norge, av disse oppholder mellom 50 og 60 prosent seg da i fritidsboligen sin.¹⁵ Rundt 370 000 fritidsboliger, eller 82 prosent av alle fritidsboligene i landet, er tilkoblet strømmettet.^{16, 17} Stabil strømpris på hytta er viktig for mange.

---

¹⁵ Virke: Reisepuls (2025).

¹⁶ Tall fra Elhub for fritidsboliger tilknyttet kraftnettet.

¹⁷ [SSB: Bygningsmassen, Statistisk sentralbyrå \(2025\)](#).

I 2024 brukte 78 prosent av fritidsboligene i N01, N02 og N05 over 500 kWt i minst én måned.¹⁸ Tilsvarende andel for 1000 kWt var 49 prosent, og for 1500 kWt var den 24 prosent. Litt over 200 000 av fritidsboligene kommer over det laveste pristaket minst én måned i året.¹⁹

For fritidsboliger mener vi at et forbrukstak på 500 kWt per måned er tilstrekkelig. En lav terskel for Norgespris vil skåne fritidsboligene for en del av strømprisen, men samtidig sikre at ordningen ikke tar uforholdsmessig mye statlige midler som er bedre brukt på støtte til energieffektivisering. Kraftforbruk på hytta er ikke å regne som en nødvendighet på linje med kraftforbruk i boliger, og en lav terskel vil sørge for at ordningen ikke subsidierer typisk luksusforbruk innenfor denne forbrukskategorien.

Samlet sett mener vi at et forbrukstak på 500 kWt per måned er fornuftig for fritidsboliger. Dersom ordningen fører til en forbruksøkning som får utslag for nettutbyggingen i de store hyttekommunene, vil dette naturlig inngå i evalueringen av ordningen.

2.3 Støttesats og varighet

Forbrukerrådet støtter å sette en terskel på 50 øre inkludert merverdiavgift for Norgespris frem til første justering 1. januar 2027. Vi er også enige i at referanseprisen for det enkelte året skal fastsettes med utgangspunkt i strømprisbildet fremover.

I likhet med departementet forventer vi ikke at Norgespris vil øke sannsynligheten for energiknapphet eller kraftrasjonering. En svært anstrengt kraftsituasjon har vi ikke hatt i Norge siden kraftmarkedet ble etablert tidlig i 1990-årene, og sannsynligheten for at vi skal få det, er ikke høy, gitt den store fleksibiliteten i det norske og nordiske kraftsystemet og tilknytningen til resten av Europa. Det er også bygd inn en hjemmel i norgesprisloven om at departementet kan gi forskrift om å avslutte eller justere ordningen av hensyn til kraftsituasjonen. Forbrukerrådet forventer å bli konsultert før denne hjemmelen benyttes, slik at husholdningene kan få en stemme i en slik beslutning.

Det er også lagt opp til at Norgespris-ordningen skal evalueres, og evalueringen må inkludere hvilken innvirkning ordningen har hatt på kraftsystemet som helhet, og hvilke tilpasninger forbrukerne har gjort.

---

¹⁸ I de øvrige to prisområdene er det lite realistisk at Norgespris blir aktuelt med det første, ettersom systemprisen der er lav.

¹⁹ 206 049 fritidsboliger.

2.4 Behov for energiøkonomisering

Uansett hvor forbrukstaket settes, og uansett hvordan Norgespris kommer til å påvirke kraftforbruket og nettet, må vi spare på strømmen fremover.

Forbrukerrådet mener det er svært positivt med økt politisk vilje til å bruke statlige midler på å sikre forbrukerne en forutsigbar strømmregning, og vil understreke at energieffektivisering av boliger er det viktigste tiltaket for å oppnå dette. På sikt reduseres også behovet for strømstøttetiltak dersom de minst energieffektive boligene blir oppgradert.

Lønnsomhet er en viktig forutsetning for at energieffektivisering blir gjennomført. Lavere strømpris reduserer isolert sett lønnsomheten i enøktiltak, så for at ikke Norgespris skal virke negativt på energieffektiviseringstakten, må økte statlige støtteordninger samtidig bidra til at lønnsomheten for husholdningene opprettholdes eller økes.

En annen viktig forutsetning er at husholdningene har handlingskompetansen som trengs for å ta en beslutning om å sette inn tiltak. Den norske befolkningen har lite kunnskap om energieffektivisering. Mange vet ikke hva de kan gjøre for å gjøre boligen sin mer energieffektiv.

EUs energieffektiviseringsdirektiv anbefaler etablering av såkalte one-stop-shops, der forbrukere får hjelp med både det tekniske, det praktiske, det administrative og det finansielle i energieffektiviseringsprosessen.

I direktivets artikkel 22 punkt 3 bokstav a beskrives det slik:

«Opprettelse av one-stop-shops eller lignende mekanismer for levering av teknisk, administrativ og finansiell rådgivning og bistand knyttet til energieffektivitet, som energikartlegging for husholdninger, energirenovering av bygninger, informasjon om utskifting av gamle og ineffektive varmesystemer med moderne og mer effektive løsninger, og bruk av fornybar energi og energilagring i bygg – rettet mot sluttbrukere og sluttbrukere, særlig husholdninger og andre små sluttbrukere, inkludert små og mellomstore bedrifter.»

Forbrukerrådet mener det haster å innføre one-stop-shops i Norge, for å bygge ned en rekke barrierer for energieffektivisering.

Enovas nye styringsavtale åpner for støtte til moden teknologi, noe som øker potensialet for å bidra til energieffektivisering i vanlige husholdninger kraftig. Samtidig har Enova fått en egen avsetning til tiltak i boliger. Denne avsetningen

må økes for at effekten av den ikke skal tape seg når strømprisen blir lavere og den relative lønnsomheten i enøktiltak synker. Forbrukerrådet mener at deler av den antatte kostnadsdifferansen mellom det høyeste og det laveste forbrukstaket bør brukes på dette.

Én million nordmenn bor i leiebolig, og det er ingen insentiver for energieffektivisering i leieboliger der leietakeren betaler strømregningen mens utleieren tar avgjørelser om renovering. Forbrukerrådet mener at Husbanken må få mandat til å støtte energieffektivisering i leieboliger, ut over dagens ordning for kommunale boliger, og at finansieringen av Husbanken må styrkes tilsvarende.

Det er behov for en helhetlig handlingsplan for energieffektivisering i norske boliger, som blant annet må omfatte de ovennevnte tiltakene. Innføringen av Norgespris må akkompagneres av en slik plan og tilhørende finansiering. Å sette et lavt forbrukstak vil frigjøre midler til dette.

Energieffektivisering får ned det totale forbruket til en husholdning, og det medfører ofte at noe av det høye samtidige forbruket også går ned. Forbrukerfleksibilitet handler om å flytte forbruket slik at man unngår å bruke strøm i timer med høy pris eller å bruke mange elektriske apparater samtidig. Fleksibiliteten kan være både automatisk, som når elbilen lades sakte om natten, og manuell, ved at man skrur av en varmeovn når man lager mat eller bruker tørketrommelen.

Forbrukerrådet mener at energieffektivisering må prioriteres over forbrukerfleksibilitet. Inntil automatisering for å styre forbruk av både kraft og effekt er bredt tilgjengelig, bør man ikke ha for høye forventninger til at fleksibilitet hos vanlige husholdningsforbrukere skal løse utfordringene med effekttopper.

3 Standardvilkår, angrerett og oppsigelsesfrist

3.1 Standardvilkår

For å sikre en effektiv og ensartet praksis mener Forbrukerrådet at det er hensiktsmessig å samordne løsningen for innmelding i Norgesprisordningen. Slik vi ser det, er Elhub den eneste aktøren som kan levere en samtykkeløsning for hele landet innen 1. oktober 2025.

Ved å samordne hvordan samtykkene innhentes og lagres slipper vi at samtlige nettselskaper, små og store, må lage sine egne løsninger. Vi mener også at det er nyttig å dyrke frem Elhub som et felles sted for samtykkehåndtering i energibransjen fremover.

Norgespris er en statlig støtteordning, og ikke en separat avtale med verken nettselskapet eller staten som part. Innmelding i ordningen har likevel flere likhetstrekk med en forbrukeravtale, og hensynet til blant annet klart og forståelig språk gjelder derfor også her.

Det er flere måter å konstruere de konkrete vilkårene for Norgespris på. Vi mener at det enten bør utarbeides standardvilkår for tilknytning til Norgespris, eller så må tilsvarende vilkår skrives inn i en forskrift. Under begge forutsetningene er det Energidepartementet eller underliggende organer som bør stå for utformingen.

Hvis det utformes standardiserte tilknytningsvilkår, mener vi at kravene til klare, tydelige og balanserte avtalevilkår i forbrukeravtaledirektivet bør brukes som rettesnor.²⁰

Direktivet stiller også krav til vilkårenes gjennomsiktighet, noe som ikke bare innebærer at kontraktsvilkårene skal være klare og forståelige grammatisk sett. Det sentrale er om forbrukeren «*sættes i stand til at vurdere, hvilke økonomiske følger aftalen kan få for ham*», jf. f.eks. C-186/16 avsnitt 44 og 45 og E-13/22 avsnitt 76-79. Dette vil være sentralt når forbrukeren i praksis binder seg uten mulighet til å si opp.

Vi mener disse kravene bør hensyntas selv om tilknytningen til Norgespris ikke er en forbrukeravtale. Forbrukerrådet har erfaring med forhandlinger av standardavtalene som i dag benyttes av kraftleverandørene. Dersom tilknytningsvilkårene for Norgespris skal forhandles på samme måte, tviler vi på om de er klare før 1. oktober 2025. Dette taler for at vilkårene for Norgespris bør utarbeides av myndighetene.

Forbrukerrådet er tilgjengelig dersom departementet eller reguleringsmyndigheten ønsker å diskutere den konkrete utformingen av vilkårene for Norgespris.

3.2 Angrerett

Forbrukerrådet støtter at kunder som knytter seg til Norgespris, skal ha rett til å trekke seg i løpet av de fjorten første dagene. Vi er også enige i

---

²⁰ Kravene er også delvis implementert i norsk rett i avtaleloven § 37

departementets vurdering av at valg av Norgespris som støtteordning ikke er å regne som et forbrukerkjøp i rettslig forstand. Mange av de samme hensynene som gjelder ved forbrukerkjøp, gjør seg likevel gjeldende.

Siden den lovfestede angreretten neppe kommer til gjelde fullstendig, mener vi at ordet «angrerett» bør unngås. Et alternativt ordvalg kan for eksempel være «avbestillingsrett.»

En avbestillingsrett må etter vårt syn forankres i forskriften til norgesprisloven, jf. forslaget § 18. Den naturlige løsningen er at avbestillingsretten knyttes til angrerettlovens system for tjenesteavtaler. Det betyr at fristen løper fra avtalebindingen skjer, og fjorten dager frem i tid. Vi mener at det bør gis klar og tydelig informasjon om denne avbestillingsretten, og at informasjonen bør komme frem av standardvilkårene som skal ligge til grunn for Norgesprisordningen hos den enkelte.

Departementet bør vurdere å ta et aktivt standpunkt i forskriftsarbeidet til om det skal skrives inn offentlig- eller privatrettslige konsekvenser dersom nettselskapet ikke i tilstrekkelig grad informerer om angreretten. Dersom alle nettselskapene bruker standardvilkår og informasjonen om avbestillingsretten går tydelig frem i bestillingsprosessen, vil det neppe være nødvendig å inkludere regler om forlenget avbestillingsrett på samme måte som i angrerettloven § 21 tredje ledd.

3.3 Bindingstid

For å unngå spekulasjon og behov for tilpasninger mener Forbrukerrådet at det er fornuftig med en bindingstid. Estimaten for kraftprisen fremover gir grunn til å tro at Norgespris kommer til å være en gunstig ordning for befolkningen i de sørlige prisområdene.²¹ Ulempene ved bindingstid må anses å være små.

Prinsipielt støtter vi forslaget om at sluttbrukeren binder målepunktet sitt, men reiser spørsmålet om det ved flytting heller skulle vært mulig å flytte Norgespris med seg, slik at det opprinnelige målepunktet ble fritt. Vi vurderer det likevel slik at en ordning som involverer flytting, vil legge ytterligere belastninger på nettselskapene, blant annet ved at flyttingen må dokumenteres med innsending av flyttemelding.

---

²¹ Statnett: Langsiktig markedsanalyse (2025).

Det at det er tegnet Norgespris på et målepunkt, er likevel en heftelse som følger med boligen, og etter vårt syn må det opplyses om dette både ved utleie og ved omsetning av brukte boliger, jf. husleieloven § 2-4 og avhendingsloven § 3-7.

Vi støtter med dette departementets forslag om bindingstid, når det gjelder både innretning og varighet.

3.4 Ikke-digitale kunder

Forbrukerrådet mener det er viktig at alle husholdnings- og fritidsboligkunder får mulighet til å velge Norgespris, uansett hvilken digital kompetanse de har.

I 2024 var det fire prosent av befolkningen over 16 år som ikke benyttet internett til banktjenester, noe som utgjør i underkant av 200 000 mennesker.²² Det er grunn til å tro at denne andelen av befolkningen heller ikke vil klare å inngå tegne Norgespris digitalt. I praksis er det tilstrekkelig at anleggseieren har digital kompetanse for at husholdningen skal få tegnet Norgespris. Det betyr at antallet ikke-digitale husholdninger neppe er like høyt som antallet ikke-digitale innbyggere.

Det bør utarbeides en fremgangsmåte for hvordan den ikke-digitale befolkningen kan velge Norgespris. Tilknytningen til Norgespris kan gjøres på forskjellige måter, men ordningen bør være minst mulig arbeidsintensiv for nettselskapene.

En løsning kan være at informasjon om Norgespris sendes ut på fakturaen i september 2025, og deretter på fakturen som går ut måneden før neste tegningsperiode, hvert år. Fakturaen bør uansett inneholde noe informasjon om Norgespris, og ikke-digitale kunder bør kunne ringe til nettselskapet for å be om at tilbud om å tegne Norgespris kommer på neste fysiske faktura.

Hvordan fremgangsmåten for valg av Norgespris skal gjøres for ikke-digitale kunder, bør reguleres i forskrift.

---

²² SSB: Tabell 06998 (Aktiviteter utført på internett de siste 3 måneder (prosent), etter alder, statistikkvariabel, år og kjønn)

4 Avsluttende bemerkninger

4.1 Forholdet til kraftleverandørene

Alle sluttbrukere må ha sin egen kraftleveringsavtale, selv om de har valgt Norgespris. En fastpris på strømmen vil gi større forutsigbarhet for den delen av befolkningen som har knyttet seg til Norgespris-ordningen.

Denne forutsigbarheten vil kunne slå ut på minst to måter i markedet for kraftleveringsavtaler. På den ene siden kan forutsigbarheten medføre at forbrukerne blir mindre oppmerksomme på den underliggende strømvartalen, og at de blir mindre motivert til å bytte kraftleverandør. Markedet kan da oppleve en form for nedkjøling, med lavere avtalemobilitet hos de sluttbrukerne som har valgt Norgespris.

På den andre siden kan stabile kraftpriser gjøre at utslagene av påslag og fastledd blir mer synlige. Når sluttbrukerne slipper å tenke på kraftprisen, kan de prioritere å finne en god, rimelig og stabil kraftleveringsavtale.

Leverandører som ikke tilbyr gjennomfakturering, har vært mindre gunstige siden strømstøtten ble innført i 2022. Denne effekten vil bli forsterket ved innføringen av Norgespris. Forbrukerrådet mener det er en fordel å få strøm og nettleie på én regning, særlig fremover med Norgespris.

Norgespris vil bli innført kort tid etter at kraftbørsen går over til 15-minutters oppløsning. Avhengig av hvordan løsningen for fakturering av sluttbrukerne blir, vil kraftleverandørene kunne få en høyere profilrisiko. Dette vil igjen kunne føre til økte priser i form av påslag og fastledd – som uansett kommer på toppen av Norgesprisen.

Konkurransesituasjonen i sluttbrukermarkedet er dårligere enn markedet isolert sett skulle tilsi. Forbrukerrådet kan ikke se at Norgespris vil skade konkurransen ytterligere. Sluttbrukermarkedet har få etableringshindringer og omfatter i dag over 70 kraftleverandører med 700 aktive avtaler i markedet.²³

For kraftleverandørene vil det fremover bli mer avgjørende å gjennomfakturere, slik at sluttbrukerne slipper å legge ut for hele strømforbruket. Gjennomfakturering krever bankgarantier og en finansiell

---

²³ Per. 01.04.2025 var det 398 avtaler som var åpne for nytegning, og 302 avtaler som ikke lenger kunne tegnes, men som det fortsatt var minst én aktive kunde på. Totalt var det 700 avtaler.

sikkerhet, noe vi mener er positivt, siden det vil kreve mer enn en marginal investering før en kraftleverandør startes opp.

Forbrukerrådet er på generelt grunnlag urolige for at enkelte selskaper vil utnytte perioden rundt innføringen av Norgespris til å selge avtaler og tilleggstjenester i konkurranse med støtteordningen. Det er derfor viktig at tilsynsmyndigheter og reguleringsmyndigheter følger nøye med, slik at rapporteringsplikten overholdes og varslingsreglene ved prisendringer følges.

4.2 EØS-rettslige problemstillinger

Forbrukerrådet er enig med departementet i at ordningen med Norgespris – på samme måte som strømstøtteordningen – ikke er i strid med våre forpliktelser overfor EU. Det gjelder også artikkel 61 i EØS-avtalen, som omhandler regler for offentlig støtte.

Norgespris er et statlig økonomisk støttetiltak rettet mot private strømkunder.

Ordnningen vil ikke fungere som en ny fastprisavtale eller som en avtale om strømløseleveranse. Forbrukerne må fortsatt inngå strømvavtaler med et strømselskap. Ordningen i seg selv påvirker ikke produksjon, distribusjon eller salg av strøm, og fører heller ikke til at monopol- og konkurranseutsatt virksomhet i henholdsvis nettselskaper og kraftleverandører blandes sammen.

Forbrukere som har tilknyttet seg Norgespris, må fortsatt velge en kraftleverandør. Dette påvirker ikke konkurransen i markedet mellom aktørene, som også i dag primært konkurrerer på marginene i ørepåslag og fastledd. Innovasjon og konkurranse om strømsparing, smarthusløsninger og effektflytting vil fortsatt kunne skje med Norgespris.

Vennlig hilsen

Forbrukerrådet

Inger Lise Blyverket
direktør

Thomas Iversen
fagsjef strøm